

FORNGUIDEN

**HILMAS
ALASKA**

○ ○ Publicerad i maj 2013.
Ansvarig utgivare: Mikael Jägerbrand.
Författare: Mikael Jägerbrand
○ ○ Mer info: www.fornguiden.se

HILMAS ALASKA

TRÄDGÅRD AV CEMENT. Trädgården Hilmas Alaska utanför Strömstad lockar massor av besökare på somrarna.

Det här är en av Sveriges mest galna sevärigheter.

Trädgården Hilmas Alaska byggdes av en guldgräverska – med massor av pengar och cement.

När du kommer till Hilmas Alaska i dag är det svårt att tänka sig att upplevelsen är en helt annan än den var på 1930-talet.

I dag är ett besök till Hilmas Alaska något du gör för att få lugn och ro, och trädgården är som en grå oas bland öar klädda med grönska.

Men förr så var trädgården tvärtom en plats med liv och drag. Många åkte hit på särskilda kvällsturer för att uppleva party och dans. På vägen hit kunde du färdas mil efter

mil genom en övärld som inte hade någon växtlighet alls – och när du kom fram till Hilmas Alaska så stack den ut som en härlig blomstrande och grönskande oas mitt i det gråa granitlandskapet.

Trädgården skapades i slutet av 1920-talet av Hilma Svedal. Hon växte upp här utanför Strömstad men emigrerade som 27-åring till USA. Där tillbringade hon flera år som guldgrävare i Alaska innan hon återvände hem till Norra Långön, hon hade ärvt ön redan i slutet av 1800-talet när pappan avled.

Nu började flera års febrilt byggande när Hilma förvandlade det här oländiga området till en grönskande trädgård.

Allt arbete skedde helt utan maskiner men Hilma hade hjälp

1950-talet. Servering på gräsmattan ovanför värdshuset.

av flera inhyrda medhjälpare. Man byggde både hus, uteplatser, vägar, murar, broar, bänkar, blomkrukor, trappor och terrasser.

De stora mängderna med cement köpte Hilma inne i Strömstad, och hon rodde själv dit med sin eka och hämtade allt. Hon rodde också omkring till stränder på öarna och hämtade lämpliga stenar till byggena.

När värdshuset Golden Inn stod klart 1934 blev Hilmas Alaska en av Strömstads mest populära besöksmål och tusentals personer kom hit varje dag på somrarna.

Efter Hilmas död 1965 fanns det ingen som tog ansvar för byggnaderna och de började förfalla. Saken blev inte bättre av att Länsstyrelsen rev delar av Alaska på 1970-talet.

Men efter en omfattande renovering 1992–1993 i Arbetsförmedlingens regi så har trädgården Hilmas Alaska återuppstått.

I dag är Hilmas Alaska ett populärt utflyktsmål under somrarna, här finns både ett litet kafé och flera dagliga båtturer.

Mikael Jägerbrand
mikael@fornguiden.se

Så hittar du hit

Hilmas Alaska ligger på en ö, Norra Långön, utanför Strömstad i Bohuslän. Det går bara att ta sig hit med båt. Under somrarna går det flera dagliga båtturer hit från Norra Hamnen i Strömstad.

Historik

1870

Hilma Wunsch föds på ön Syd Hålsö som yngsta dottern i en rik fiskarfamilj.

1875

Familjen köper ön Norra Långön för att få tillgång till fiskevattnen.

1888

Pappan Johan Karl dör och Hilma ärver senare en stor del av ön.

1897

Hilma emigrerar till USA och arbetar bland annat i New York innan hon söker sig till guldruschens Alaska.

1926

Den första byggnaden av cement står klar, Igloon. Största delen av Alaska byggs upp under de följande nio åren.

1934

Vårdshuset Golden Inn står klart.

1940–1945

Under krigsåren tar marinen över Alaska.

BRAND. 17 maj 1962.

1962

Vårdshuset Golden Inn förstörs vid en brand i maj.

1974

Länsstyrelsen river delar av Alaska.

1976

Ön blir naturreservat.

1992–1993

Arbetslösa byggarbetare renoverar många av de förfallna byggnaderna.

GOLDEN GATE-BRON.

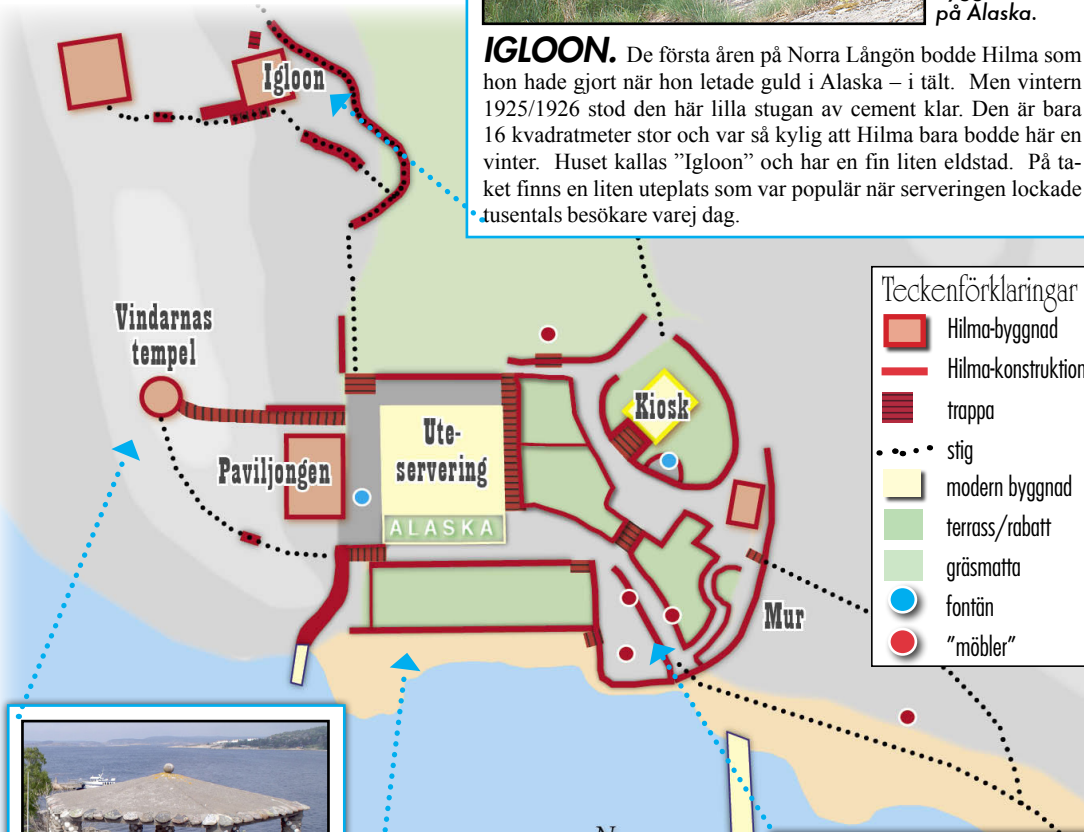
Om du följer stigen från Alaska till badplatsen så passerar du den vackra bron Golden Gate. Den stod klar 1935, flera år innan bron i San Francisco byggdes.

HUS AV CEMENT.

Den första byggnaden på Alaska.

IGLOON. De första åren på Norra Långön bodde Hilma som hon hade gjort när hon letade guld i Alaska – i tält. Men vintern 1925/1926 stod den här lilla stugan av cement klar. Den är bara 16 kvadratmeter stor och var så kylig att Hilma bara bodde här en vinter. Huset kallas ”Igloon” och har en fin liten eldstad. På taket finns en liten uteplats som var populär när serveringen lockade tusentals besökare varej dag.

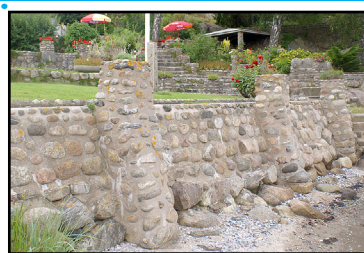
Teckenförklaringar

- Hilma-byggnad
- Hilma-konstruktion
- trappa
- stig
- modern byggnad
- terrass/rabatt
- gräsmatta
- fontän
- ”möbler”

VINDARNAS TEMPEL.

Det första som de flesta besökare ser när de anländer med båt till Hilmas Alaska är Vindarnas tempel. Det är också en av de mest mystiska konstruktionerna eftersom ingen vet varifrån Hilma kan ha fått inspirationen till det här sexkantiga bygget. I mitten av templet finns ett litet bord och här har tusentals besökare tagit skydd undan både sol och regn genom åren. Pelarna är vackert prydda med snäckskal, några ersattes med nya vid restaureringen av Alaska 1992–1993.

TERRASSER. Det mest omfattande bygget i Hilmas Alaska är de tre stora terrasserna som trädgården är uppbyggd på. De är skapade helt för hand med tusentals skottkärror med sten och jord. De stora stödmurarna vid stranden är 20 meter långa och har reparerats flera gånger genom åren.

MÖBLER. De kanske mest spännande byggen av cement i Hilmas Alaska är alla möbler. Här finns både stolar, fåtöljer och soffor för dig som vill sitta ner. Det finns också massor av bord, trappor och blomkrukor. Några av möblerna är fristående medan andra är inmurade i klippor eller murar. I paviljongen finns en soffa för dig som vill ha tak över huvudet.

LÄNKAR

- ○ Båtar till Alaska: www.selincharter.se
- ○ Strömstads turistbyrå: www.vastsvrige.com/sv/stromstad/

Beställ guideboken om **Hilmas Alaska**

